

# Jihadisme - Fascisme van de 21ste eeuw?

Door [Tommy Ryan](#)

- Verschenen: Juli 2014
- Bron: Buiten de Orde #2, 2015

Zie aansluitend op dit onderwerp ook de vertaling [Een universalisme met dodelijke bijwerkingen](#).

---

## Jihadisme - Fascisme van de 21ste eeuw?

Naar aanleiding van een oproep voor de demonstratie tegen de nieuwe oorlog in Palestina en de oproep tot steun voor de bevolking in Palestina, ontvingen wij met de Anarchistische Groep Nijmegen meerdere vragen over onze positie wat betreft jihadisme en het islamitisch terrorisme. Deel van de vraag was of wij anarchisten in jihadisme ook het "*Bruine[1] gevaar van de 21ste eeuw*" zien. Dit is een pittig onderwerp waar ik wat meer helderheid in zal proberen aan te brengen.

Een deel van die 'pittigheid' zit hem in het feit dat er van veel verschillende kanten aan het onderwerp getrokken wordt. Het is belangrijk om volledig te zijn, omdat je voor je het weet, lip-service bied aan allerhande reactionaire elementen. Voor je het weet bied je munitie voor racisten die staan te trappelen om kritiek op de radicale islam te vertalen tot racistische politiek, verdedig of bevestig je de retoriek van de staat en hun monopolie op geweld of verdedig je Jihadistische groeperingen wiens strijd uiteindelijk niet de doelen dient waar wij voor strijden; het risico is dus dat je wordt meegesleurd in het verhaal van een ander. Dit wetende mag en hoeft dit echter niet betekenen dat we hier dan maar niet over nadenken of een mening over proberen te vormen.

De gemene deler van al eerder genoemde krachten is dat we constant in een positie gedreven worden waarbij we het ene onrecht moeten verkiezen boven het andere. Dit terwijl er ook een niet minder legitieme mogelijkheid is om meerdere vormen van misdaad te verwerpen. In de actualiteit is dit ook van toepassing op de huidige oorlog in Palestina, naar aanleiding we de eerder genoemde vraag ontvingen.

We zouden net zo goed de misdaden van Hamas als die van Israël kunnen veroordelen, daar beide groepen burgerdoelen aanvallen. De realiteit dwingt ons echter ook te kijken naar schaal, verhouding en vooral wie er uiteindelijk de tol betaald. Net als bij zoveel asymmetrische oorlogen is ook in Gaza de grote verliezer overduidelijk: de gewone bevolking.

Het anti-imperialisme bied een verhelderende blik op een dergelijk conflict. In de politieke wetenschap betekend anti-imperialisme de oppositie tegen kolonialisme, het koloniserende rijk, hegemonie[2] en imperialisme. Anti-imperialisme bied oppositie tegen oorlog voor gebiedsverovering die tot doel heeft volkeren van andere culturen te onderwerpen en/of het doel tot territoriale uitbreiding van een land buiten de eerder vastgestelde grenzen. Vanuit dat perspectief is te zien dat, met de al tientallen jaren voortdurende bezetting van Palestijnse gebieden, Israël een bezettingsmacht heeft. Maar het is ook duidelijk dat de antwoorden van het anti-imperialisme niet sluitend zijn als men een revolutionair, internationalistisch en anti-nationalistisch perspectief aanhangt. Als de opmars van imperium gestuit is, houd de onderdrukking 'in eigen land' namelijk niet

direct op. Zoals eerder gezegd verexcuseerd de ene misdaad de andere niet. En met een consequent kritische blik zal blijken dat de militie die verzet van betekenis kan bieden tegen een imperialistische onderdrukker niet inherent een bevrijder zal zijn.

Wat betreft onze beleving van imperialisme en het verzet hiertegen speelt de media hier een cruciale rol in. We worden door de reguliere media constant verleid om in te zoomen op de misdaden van de radicale splintergroeperingen. En hiermee framen zij onze beleving van angst voor agressie van binnen en buiten waarbij zij zich lenen aan de partij met de meeste militaire macht. De machthebbende partij kan met dit middel in de hand minder machtige groepen beschuldigen van 'terrorisme' en het eigen handelen formuleren als 'militair ingrijpen' om 'de orde' te herstellen of als 'zelfverdediging'.

Na deze ontmenselijking van de 'vijand' als meedogenloze terrorist is alles gelegitimeerd. Resultaat is dat we worden meegezogen in een ingekaderd wereldbeeld waarbij we vervolgens – zoals in *Big Brother* van George Orwell zo mooi omschreven wordt – [om het bloed van de 'vijand' moeten schreeuwen](#).

Buiten het beeld van de camera vinden echter op grote schaal vergelijkbare of zelfs grotere misdaden plaats. Denk aan de vele doden die vallen door westerse bombardementen in bijvoorbeeld Afghanistan of Irak. Achter elk van de onschuldige[3] doden door bombardementen met drones schuilt net zo'n persoonlijk drama als bij een bus met burgers die in Israël of Irak werd opgeblazen.

Het gebrek aan diepgang in de media over een belangrijke voedingsbodem voor de radicale islam komt omdat dit de hele huidige wereldorde ter discussie zou stellen. Als je een beetje verder kijkt wordt namelijk al snel duidelijk dat veel van de radicale Islamistische groepen in het Midden Oosten en Afrika een direct product zijn van imperialistische en koloniale politiek en oorlogen van het Westen en Rusland. Ze vinden hun oorsprong in:

**1:** de bezetting door imperialistische krachten – zowel militair als economisch; **2** de systematische ontzeggen en schending van primaire mensenrechten voor de lokale bevolking; **3** de vernietiging door het Westers imperialisme van de meeste socialistische/seculiere verzetsgroeperingen.

Dit betekent niet dat de misdaden van de underdog direct verexcuseerd moeten worden. Buiten het feit dat ons beeld van Jihadistische groepen door de beschikbare informatie soms ernstig vertekend is, denk ik dat je veilig kunt stellen dat groeperingen als *Hamas*, *Hezbollah*, *Boka Haram* en *IS(IS)* reactionaire groeperingen zijn en daarom oppositie verdienen. Belangrijk is echter wel hoe zij bestreden worden en door wie. Dit soort groeperingen ongebreideld bestrijden met Westelijk kapitalisme of zo befaamde 'democratie' zal nooit de vrijheid en gelijkheid brengen waar wij voor staan, enkel meer ellende.

Ik denk dat bij een aanzienlijk deel van de mensen die zich aansluiten bij radicale groeperingen in hun kreet van woede ook een roep om zelfbeschikking en eigenrichting zit. De waanzinnige onderdrukking die een groep als *Islamitische Staat* (IS, voorheen ISIS) toepast is echter zo reactionair dat deze niets dan oppositie verdient. De belangrijkste vraag bij de behandeling van dit vraagstuk is dan ook of we te maken hebben met daadwerkelijk verzet tegen onderdrukking en voor bevrijding of slechts met verzet tegen een concurrent in de uitoefening van de heerschappij.

Toch blijft het, om terug te gaan naar de hoofdvraag of *“Jihadisme het bruine gevaar van de 21ste eeuw is”*, lastig hier goed antwoord op te geven. De term fascisme is nogal aan inflatie onderhevig en wordt te pas en onpas gebruikt. Ik weet inhoudelijk te weinig van de ideologie van de radicale islam.

Ik ken enkel de verhalen uit de reguliere media van de dwang en het geweld dat zij uitoefenen om een specifieke vorm van religie en de daaraan ontleende maatschappelijke normen aan anderen op te leggen. Je zou kunnen stellen dat men door middel van geweld en angst eenheid probeert af te dwingen, en dat men alles wat daarbuiten valt uitsluit en bestrijdt. Daar heb ik als anarchist uiteraard groot bezwaar tegen. Maar of de term 'fascisme' van toepassing is? Dat weet ik niet.

Wat ik wel weet, is dat er met tunnelvisie naar de wereld wordt gekeken. De ongenueanceerde angst voor 'het vreemde' als grootste bedreiging voor "ons bestaan" is naar mijn mening onterecht. In het Westen hebben wij namelijk onze eigen groepen verwilderde - voornamelijk - mannen die in de naam van 'de Witte Natie' militanten trainingen houden in de bossen van Europa.

Uiteindelijk zijn deze groepen dicht bij huis en volgens mij voor ons revolutionairen een net zo of directere bedreiging. Zij zijn de neo-nazi's in Duitsland, die sociale centra aanvallen met spijkerbommen en 'nationaal-bevrijde zones' uitroepen; zij zijn de rechtse knokploegen van *Jobbik* in Hongarije die Roma-gemeenschappen uitsluiten en aanvallen; zij zijn de *Gouden Dagenraad* in Griekenland, met sterke banden binnen politie en het leger en die onze kameraden, vakbondsleden en migranten doodsteken of met zuur aanvallen; zij zijn de rechtse hooligans die gay-parades voor de gelijke rechten van homoseksuelen aanvallen. Dit zijn grote goed georganiseerde organisaties en bewegingen die de geest van onze samenleving vanuit een blinde hoek vergiftigen. In tijden van ernstige identiteitscrisis steken ook christelijk fundamentalisme en wit fascisme de kop weer op. Naar buiten kijken is echter makkelijker dan in de spiegel kijken en verantwoordelijkheid nemen.

Daarmee wil ik niet zeggen dat we dan maar onze ogen moeten sluiten voor het Jihadisme en diens bedreiging voor de vrijheid, gelijkheid en eigenrichting. Ik pleit voor een standpunt waarbij we de ogen scherp en alert open houden voor alle potentiële onderdrukkers van morgen. Er wordt vanuit de anarchistische hoek weinig geschreven over religieus (islamitisch) fanatisme. Wat betreft Jihadisme denk ik echter dat kameraden die meer culturele achtergrond met dit soort groepen delen een veel betere analyse van de problematiek kunnen geven en een effectiever antwoord kunnen formuleren. Net als wij dat waarschijnlijk beter kunnen voor wit fascisme.

## Voetnoten

- [1] Bruin wordt in politieke verhandelingen gebruikt als aanduiding van nationaal-socialisme. Dit vanwege de bruine overhemden die de Nazi's droegen.
- [2] Hegemonie: dominantie van een partij over anderen waarbij deze ene partij de heersende norm zet, Bijvoorbeeld door middel van (de dreiging van) geweld, gewoonte of status. Dit kan op uiteenlopende gebieden zijn als cultuur, politiek, economie etc.
- [3] Ik wil hiermee geenszins stellen dat er dan ook 'schuldigen' zijn en al helemaal niet dat zij het wél verdienen gedood te worden.

[religie](#), [fascisme](#), [imperialisme](#)

From:

<http://anarchisme.nl/> - **Anarchisme.nl**

Permanent link:

[http://anarchisme.nl/namespace/jihadisme\\_-\\_fascisme\\_van\\_de\\_21ste\\_eeuw](http://anarchisme.nl/namespace/jihadisme_-_fascisme_van_de_21ste_eeuw)

Last update: **01/07/21 08:09**